

ግሻሻል የተለመደ ሕግ ነው ።

ከመምህር ኪዳነ ማርያም ገ፣ ሕይወት

የአገራችን ደረጃ ትምህርት ጸኛ መጽሐፍ ።

ገርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በነገሡ በጸደቀው
ዘመነ መንግሥት በ፲፱፻፶፭ ዓ. ም.

ጳጳሱ ወቅዱስ አቡነ ባበልዮስ የኢትዮጵያ ፓትረያርክ በሆኑ በጸተኛው
ዓመት ደህ መጽሐፍ በትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት ታተመ ።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፫ ቀን ፲፱፻፶፭ ዓ. ም.

ቁጥር 5410

ማሻሻል የተለመደ ሕግ ነው

ከመምህር ከ.ዳነ ማርያም ገ: ሕይወት

የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ጾኛ መጽሐፍ ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በነገሡ በጸርኛው
ዘመን መንግሥት በ፲፱፻፶፮ ዓ. ም.

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ፓትረያርክ በሆኑ በጳተኛው
ዓመት ይህ መጽሐፍ በትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት ታተመ ።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፫ ቀን ፲፱፻፶፮ ዓ. ም.

ያለደራሲው ፈቃድ
ማሳተም በሕግ የተከለከለ ነው ።

መግቢያ ።

እናሻሻል ።

ማሻሻል የተለመደ ሕግ ነው ። ይህ መጽሐፍ የተዘጋጀበት ምክንያት የኢትዮጵያ ሕዝብ ከጥንት ጀምሮ ከቅድስና ወደ ቅድስና ፣ ከዕውቀት ወደ ዕውቀት እየተራመደ የሚሔድ ዐዋቂ ሕዝብ ነውና ስለዚህ ጥንታዊውን የአባቶቻችንን የዕውቀት ቅርስ የሚገልጽ በዚህ ህች ትንሽ መጽሐፍ የዕውቀትና የማሻሻል ሁኔታዎች በጥንቃቄ የተዘጋጁትን ለማወቅ እንድንችል ነው ።

፩ኛ. የኢትዮጵያ ሕዝብ በዛሬው ሥልጣኔ በሚያምር ሁኔታ አስፋፍቶ የያዘውን የሂሳብና የጀግራሬ ርምጃ እንደሌሎቹ የቅኝ አገሮች በሀገሩ ያልነበረውን ዕውቀት የተበደረ አይደለም ። የኢትዮጵያ ልጆች ዐዋቂዎች የዐዋቂዎች ልጆች ፣ ከዐዋቂዎች የተወለዱ መሠረታዊና ናቸው ። ይኸውም ስለሂሳብ አቁጣጠር በ፱ቱ መደቦች ማብዛት ፣ መቀነስ ፣ መደመር ፣ ማከፈል በኢትዮጵያ ከጥንት የነበረ መሆኑን በዚህ መጽሐፍ ለመረዳት እንችላለን ።

፪ኛ. ስለጀግራሬ ጥንታዊውን አባቶቻችን ሲያስረዱ ጉዛውን ለፀሐይና ለጨረቃ ሰጥተው በ፲፱ ዓመት ፀሐይና ጨረቃ ዙሪው በተፈጠሩበት በር ይገናኛሉ ሲሉ አስረድተዋል ። የዛሬው ትውልድ ደግሞ መሠረቱን ሳይለቅ ዕውቀቱን በማሻሻል አሳድጎ ጉዛውን ለመሬት ሰጥቶ መሬት ትዝራለች ይላል ።

ይህም የዕውቀት ማሻሻል ነው እንጂ አዲስ አይደለም ። ፀሐይና ጨረቃ ዙሪው የሚገናኙ መሆናቸውን

መግቢያ ።

የሚያስረዳ ጥንታዊው የኢትዮጵያውያን አባቶቻችን መጽሐፍ በሁሉም ዘንድ የታወቀ መሆኑን በዚህ ጽሑፍ ለመረዳት እንችላለን ።

፪ኛ. ስለበዓላትና ስለአጽዋማት በኢትዮጵያችን በ፬ኛው ዘመን ጳጳራዊነት በምትሆንበት ጊዜ በዓለ ልደት ታኅሣሥ ፳፰ ቀን ስለሚከበር ከዚህ ክብረ በዓል ቀጥሎም በ፳፱ ቀን ረቡዕና ዓርብ ሲሆን በምእመናኑ ዘንድ በየጊዜው ብዙ ችግር ይፈጥርባቸዋል ። ለሚጠይቁትም ጥያቄ መልሱ ብዙ የተለያየ ድምፅ ስለሚያገኙ ፣ በየአንዳንዳቸው ሳይግባቡ የሚኖሩ ወንድሞቻችን ብዙዎች ናቸው ። ነገር ግን ማሻሻል ሁሉን የሚያስማማ ስለሆነ በእኛ ዘመን ሳይሆን በጥንታውያኑ አባቶቻችን ሁኔታው ተሻሽሎ የተወሰነው ጽሑፍ ተብራርቶ ባለመገለጹ ወንድሞቻችን የተገኙበትን ሁሉ በአጭር ለማስረዳት ወይም ለመረዳት እንደትችሉ ከጥንታውያኑ አባቶች ያገኘሁትን ዕውቀት በዚህች መጽሐፍ አብራርቼ ለወንድሞቼ ሰቀርብ የአባቶቻችንን መሠረት ሳንለቅ ማሻሻል እንዲኖርብን ከማሳሰብ ጋር ነው።

መምህር ኪዳነ ማርያም ገብረ ሕይወት ።

ማሻሻል የተለመደ ሕግ ነው ።

የአንደኛ ደረጃ ትምህርት አንደኛ መጽሐፍ

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ኛ አምላክ እግዚአብሔር እምቅድመ ዓለም እንደ ዛሬ በአንድነት በሚሰጡት ሳለ ዓለምን ልፍጠር ብሎ አሰበ አስቦም አልቀረም ፳፪ቱን ሥነ ፍጥረት ፈጠረ ፣ ዘፍ ም ፣ ፩-ቀሩ ፩ ። ሲፈጥርም ሰውና መላእክትን ስሙን ለመቀደስ ክብሩን ለመውረስ ነው ። ካያውን ግን ለምግብ ሥጋ ለአንክሮ ፈጠረ ፣ ዘፍ ም ፪ ቀሩ ፩ ፣ እግዚአብሔር የፈጠረውንስ ሰው ተናግሮ ባልፈጸመው ነበር፤ ነገር ግን ብዙውን አንድ እያሉ በየወገን በየወገኑ ቢቁጥሩ ከእሑድ እስከ ዓርብ ያዘጋጀው ሥነ ፍጥረት ፳፪ ይሆናል ።

ይህ ዓለም የተፈጠረበት ዕለት እሑድ ጥንተ ዕለት ይባላል አዝርዕት አትክልት ዕፀዋት የተፈጠሩበት ዕለት ወሉስ ጥንተ ቀመር ይባላል ፀሐይ ጨረቃ ከዋክብት የተፈጠሩበት ዕለት ረቡዕ ጥንተ የን ይባላል ። ። ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ እስከ ልደት ክርስቶስ የነበረው ዘመን ቢቆጠር ፳፻፱ ፳፻ ዘመን ነው ፣ ከልደተክርስቶስ እስከ ዛሬ ድረስ ያለው ዘመን ቢቆጥሩት ሺህ ፱፻፶፯ ዓመት ሆነ ከልደተክርስቶስ በፊት የነበረው ዘመን ዓመተ ፍጻ ዓመተ ክነኔ ተባለ፣ ከልደተክርስቶስ ወዲህ ያለው ዘመን ግን ዓመተ ሥጋዊ ዓመተ ምሕረት ተባለ በመላው ዓመተ ዓለም ይባላል ዓለም በሚለው ዓመተ ምሕረት ሲል ይገኛል ስለ ምን ቢሉ ሰው ኃጢአት ወርቆ ንስሐ ቢገባ ከፈጣሪው ምሕረት የሚያገኙበት ዘመን ስለሆነ ጊዮርጊስ

ወልደ ዓሚድ ዓመተ ዓለምን ዓመተ ምሕረት ብሎ ተርጉሞታል፤ በዕለተ ኅሪት ስማዕኩክ ወበዕለተ መድኃኒት ረዳእኩክ እንዳለ ።

ለዚህም መስራሪያ መቀጠሪያ ገ አዕዋዳት አለት ምንና ምን ቢሉ ዓውደ ዕለት፤ ዐውደ ወርኅ፤ ዓውደ ዓመት፤ ዓውደ ዓበቅቱ፤ ዓውደ ፀሐይ፤ ዓውደ ማኅተም፤ ዓውደ ቀመር ናቸው ዓውደ ዕለት ከእሁድ እስከ ቅዳሜ ያሉት ገቱ ዕለታት ናቸው እኒህም አውራግን ለማስገኘት ሲመላለሱ ይኖራሉ ዓውደ ወርኅ በፀሐይ ዘወትር ፱ ቀን በጨረቃ ፩ ጊዜ ፳፱ ቀን ፩ ጊዜም ፱ ቀን ይሆናል ይህም ዓመታትን ለማስገኘት ሲመላለስ ይኖራል ፡ ዓውደ ዓመት በፀሐይ ፻፳፮ ዕለት በጨረቃ ፻፶፬ ዕለት ነው ጥያቄ ምንዋ በፀሐይ ፻፳፮ ዕለት ፲፮ ኬክሮስ ገ ካልኢት አይደለም በጨረቃስ ፻፶፬ ዕለት ፳፻፲ ኬክሮስ ገ ካልኢት ማገኘት ማልሰት ሆይ ራብ ኢት ማገኘት ኃምሳት አይደለም? ቢሉም መልስ ወውስተ ውጥድ ንብል እንከ አልፎ ወኢ ፩ ደ እንዳለ ጽጽ ካልሞላ ብሎ ነው እንጂ ትርፍ ቀጥሮ እንደተናገረኸው አለ ዕለታትን አዕዋድ አላቸው አውራግን የሚያስገኙ ስለሆነ ፡ አውራግን አእዋድ አላቸው ዓመታትን የሚያስገኙ ስለሆነ ፡ ዓመታትን አዕዋድ አላቸው ቀመርን የሚያስገኙ ስለሆነ ነው ።

ከገቱ አዕዋዳት ፫ቱ በዕለት ፡ ፬ቱ በዓመት ይቆጠራሉ በዕለት የሚቆጠሩት ዓውደ ዕለት ዓውደ ወርኅ ዓውደ ዓመት ናቸው ፡ ፬ቱ በዓመት የሚቆጠሩት ዓውደ ዓበቅቱ ፡ ዓውደ ፀሐይ ፡ ዓውደ ማኅተም ፡ ዓውደ ቀመር ናቸው ዓውደ ዓበቅቱ ፲፱ ዓመት ነው በዚህም ፀሐይና

ጨረቃ መንገዳቸውን ሲፈጽሙ በተፈጠሩበት ጥኅት ይገናኙበታል ነቢያ አሪት ሙሴ መምህራን ወንጌል ሐዋርያት ሊቀ ጳጳሳት ደሚጥሮስ ከጿው ፩ ድ ከጳው ፪ት ከጽው ፬ት ከመቶ ከጀው ፮ት ብላቸው ቀጠሩ ማለታቸው ከዚህ የተነሣ ነው ጠንቅቆ ሐሳብ እንዳለ ዓውደ ፀሐይ ፳፮ ዓመት ነው በዚህም ዕለትና ወንጌላዊ ይገናኙበታል ዕለቱ ረቡዕ ወንጌላዊው ማቴዎስ ነው ፡ ዓውደ ማኅተም ፸፮ ዓመት ነው በዚህም ዓበቅቱና ወንጌላዊ ይገናኙበታል ዓበቅቱው ፲፰ ወንጌላዊው ዮሐንስ ነው ማኅተም አለው ዓበቅቱው ለአበቅቱ ፍጻሜ እንደሆነ ወንጌላዊውም ለወንጌላውያን ፍጻሜ ነውና ፡ ዓውደ ቀመር ፳፻ ፴፪ ዓመት ነው በዚህም ዓበቅቱ ዕለት ወንጌላዊ ይገናኙበታል ዓበቅቱው ፲፰ ወንጌላዊው ዮሐንስ ዕለቱ ሰኔ ይ ነው ፡ ሠሉሱ ማቴዎስ የሚል ነውና ፡ ቀመርን ፫ት ስም ቢሰጡ ዓውደ ቀመር ዓቢይ ቀመር ፡ ዓውደ ማኅተም ማዕከላዊ ቀመር ፡ ዓውደ አበቅቱ ንኡስ ቀመር ፡ ይባላል ፡ የዓቢይ ቀመር አንቀጽ ፲፱ ቀጥሮ ፳፻፴፪ ዓመት ነው ፤ የማዕከላዊው ቀመር መደቡ (አንቀጽ) ገ ቀጥሮ ፸፮ ዓመት ነው ፤ የንኡስ ቀመር አንቀጽ (መደቡ) ፫ት ቀጥሮ ፲፱ ዓመት ነው ፤ ማሳሰቢያ ፬ት ንኡስ ቀመር አንድ ማዕከላዊ ቀመር ይሆናል ፤ ገት ማዕከላዊ ቀመር አንድ ዓቢይ ቀመር ይሆናልና ፤ አስተውሉ ፡ ዓለም ከተፈጠረ ዘመን ከተቆጠረ በ፭ ሺህ ከ፳፻ ዘመን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዓለምን ለማዳን ከሰማየ ስማያት ወርዶ በክርግ ማርያም አደረ (ተጻኅሰ) ቀኑም

በጅ ሺህ ጅጂ ዓመተ ዓለም መጋቢት ጳጳረ ቀን እሁድ ነው። ይኸውም ወንጌላዊውን ለማወቅ ጅቱን ሺህ ከጅ የው ዘመን ለፀቱ ወንጌላውያን ሲከፍሉት አንድ ሺህ የጸጅ አንድ ሺህ የጸጅ ዓመት ይደርሳቸዋል ወንጌላዊው የሐንስ መሆኑ በዚህ ይታወቃል ልድ ሲተርፍ ማቴዎስ ጆት ሲተርፍ ማርቆስ ጅት ለቃስ ሲተከከል የሐንስ ነው። ሲባይስማ ወንጌላውያን የትኑረዋል መቸስ ታውቀዋል ቢሉ መኖርስ አልነበሩም መታወቅም አልታወቁም ነገር ግን ለቅዱስ ድሜጥሮስ ምሥጢር ስማይ ወምድር ገጽ መጻሕፍት ተገልጸለት ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ እስከ ትስብእት የነበረውን ዘመን ለፀቱ ወንጌላውያን በያካፍላቸው ክፍለ የሐንስ ሆኖ ተገኝተልና ስለዚህ ወንጌላዊው የሐንስ አለ። እንደዚህም ጥንተጥንትን ለማግኘት ቀኑን ለማወቅ ዓመተ ወንጌላውያንን በሰብኤ ይገደራል የአንዱን ክፍል ሺህ የጸጅቱን ዓመት በጊት በጊት ሰብኤ ገድፎ ስ ይቀራል። ስ የሆሐንስ። ስ የማቴዎስ። ስ የማርቆስ። ስ የሉቃስ አሥራ ሁለት ጊዜት ይሆናል ወንጌላውያን በዓመት ጳጳራን በዕለት አንድ ፍቸው። ዓለም ከተፈጠረ እስከ ትስብእት ገኛይቱ ጳጳራን አንድ ሺህ የጸጅ ቀን ሁለት ሺህ የጸጅቱን በጊ ሰብኤ ገድፎ ስት ይቀራል ጊዜ ስት ጊዜ ይሆናል ከጊቱ ጊት በገደፋ ጅ ይቀራል አሐደ አእትት ለዘመን እንዳለ አንዱን በያ ጉቱ ጊት ይቀራል በዘመን ትስብእት ጊት ጥንተጥንት ይሆናል መስከረም ማክሰኞ ይባላል የመስከረም ሳኒታ ጥር ረቡዕ ይባላል የካቲት ዓርብ መጋቢት እሁድ ይባላል እሁድ እስከ እሁድ ጅ እሁድ እስከ እሁድ ጊዜ እሁድ እስከ እሁድ ጆደ እሁድ እስከ እሁድ ጳጳረ ነታችን

አዲሱ ክርስቶስ በጅ ሺህ ጅጂ ዓመተ ዓለም መጋቢት ጳጳረ ቀን በክርግ ማርያም አደረ (ማለት ተባብሶ)።

ጆቻ ስለ ልደት በዓል ነታችን አዲሱ ክርስቶስ ዓለም ከተፈጠረ በጅ ሺህ ጅጂ ዘመን በሌተ ልሐም ተወ ልደ ይኸውም ወንጌላዊውን ለማወቅ ከፀት ይከፍላል። ሺህ ከየጸጅ ሺህ ከየጸጅ ደርሶ ስ ይተርፋል ወንጌላዊው ማቴዎስ መሆኑን በዚህ ይታወቃል። ጥንተጥንትን ለማውጣት ቀኑን ለመረዳት ዓመተ ወንጌላውያንን በጊ በጊ ይገደራል ከሺህ የጸጅቱ ሺህ የጸጅቱን በሰብኤ በገደፋ ስ ይቀራል። ስ የማቴዎስ። ስ የማርቆስ። ስ የሉቃስ። ስ የሆሐንስ። ጊዜ ይሆናል። እንዳለፈው ስ የጳጳራን። ስ ተረፈ ዘመን ፀ ይሆናል። ፀግ ጊዜ-ጊዜ ይሆናል። ጊዜ በጆት ሰብኤ በገደፋ ስ ይቀራል። አንዱን አትቶ ስ ጥንተጥንት ይሆናል።

ስለዚህ መስከረም ረቡዕ ይባላል መስከረም ረቡዕ ሲባት ታኅሣሥ ማክሰኞ ይባላል። ማክሰኞ እስከ ማክሰኞ ጅ ማክሰኞ እስከ ማክሰኞ ጊዜ ማክሰኞ እስከ ማክሰኞ ጆደ ማክሰኞ እስከ ማክሰኞ ጳጳረ ቀን ይሆናል ታኅሣሥ በጳጳረ ቀን በዘመን ማቴዎስ በዕለት ሠሉስ ነታችን አዲሱ ክርስቶስ ተወለደ ከትስብእት እስከ ልደት በቆጥሩ የጸጅ ቀን ይሆናል ማለት ከመጋቢት ጳጳረ ቀን እስከ ታኅሣሥ ጳጳረ ቀን ስ ወር ከጅ ቀን ነው። ስለዚህ የልደት በዓል አቁጣጠር መነሻው መጋቢት ጳጳረ ቀን መድረሻው ታኅሣሥ ጳጳረ ቀን ነው። ከዚህ በላይ ትስብእት በዘመን የሐንስ ልደት በዘመን ማቴዎስ መሆኑን ተረድ

ተናል ፡ ነገር ግን ማሻሻል የተለመደ ሕግ ነው ፡ ያልንበትን ሁኔታ ከዚህ በጥቂቱ እንገልጻለን ፤ አባቶቻችን መነሻ ቃቶችን አስወግደው በመግባባትና በመስማማት የልደትን በዓል በዓመት በዓመቱ ማክበር ስለራሳቸው ተገቢ ነገርም ስለሆነ በጥንቃቄ ሂግቡን ሳያፋልሱ ማለት መዋዕል ትስብአቱን ፀጂፀጅ ቀኖች በመጠበቅ ጳጉሜን ጌ በሆነ ጊዜ ፀጂፀጅ ቀኖች ታኅሣሥ ጳጅ ቀን ስለሚፈጽሙ በፀኛው ዘመን በዘመነ የ-ሐንስ በዓል ልደት ታኅሣሥ ጳጅ ቀን ይሁን ብለው አዘዋል ። ይህም ትእዛዝ የማሻሻል ሕግ ነው ፡ ምክንያቱም ቅዱስ ደ-ሜጥሮስና በዘመኑ የነበሩ ሊቃውንት በዓላትና አጽዋማት የሚውሉባቸው ቀኖች ተገቢ ሥፍራቸውን እንዲይዙ አድርገው ወስነዋል ።

ይኸውም ፅኑ ስለሆኑት ጳጉሜን ሁኔታ በሂግቡ አጣርተው ሲያስረዱ ፡ እግዚአብሔር በመጀመሪያ ሰማይንና ምድርን ፈጠረ የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል መሠረት አድርገው ሲነሱ ። ዘፍ. ም. ፩ ቀጥጥር ፩ እግዚአብሔር ይህን ዓለም በመጋቢት ጳጂ ቀን ፈጠረ ቀኑም እሁድ ነው ፡ እሁድ ጳጂ ሰኞ ጧ ቀን ይሆናል ጳጉሜን ማክሰኞ ይጀመራል ፡ ማክሰኞ ፩ ረቡዕ ፪ ሐሙስ ፫ ዓርብ ፬ ፡ ጳጉሜን አለቀ ፡ ጳጉሜን መሠረቱ ፬ ነው ፡ ሚያዝያ ቅዳሜ ይባታል ፡ ግንቦት ሰኞ ይባታል ፡ ሰኔ ረቡዕ ይባታል ፡ ሐምሌ ዓርብ ይባታል ፤ ነሐሴ እሁድ ይባታል ፡ ከዚህ በላይ የተዘረዘሩት ፭ ወር ከ፮ ቀኖች ቅዱስ ደ-ሜጥሮስ በክብር ጭጥሮ በ፯ በ፯ ገድሮታል አንድ መዓልትና አንድ ሌሊት ፀጂፀጅ ክብር ይሆናል ።

ከመቶ ካያው መቶ ሺህትን ፩፻፲፱ በ፯ በ፯ በገደፉ አንድ ይተርፋል ፡ በዚህ ሁኔታ የጧውን ቀንና ሌሊት ጧ ወላሳ ክብር ይገኛል ፡ ካያ ስምንቱን ክብር በ፱ አራት ሰባ፻ በገደፉት ፪ ሁለት ይቀራል ማለት የአምስቱ ወር ፲ አሥር ክብር ይተርፋል ፡ ከ፮ቱ ዕለታትና ሌሊት ፮ ክብር ይተርፋል ፡ አንዱን አትቶ ፲፮ አሥራ አምስቱን ክብር ይዞ ዓመታትን መቀጠር ይጀምራል ፡ መስከረም ማክሰኞ ይባታል በዚህ ሁኔታ ወሎሱ ማቴዎስ ብሎ ዓመታትን ቀመረ ነገሩ እንዳይበዛ በሁለተኛው መጽሐፋችን አብራርተን እንገልጻለን።

፲፮ አሥራ አምስት ክብር ብቻ ይዞ ዓመታትን በማቴዎስ ይጀምራል የማቴዎስ ፲፮ አሥራ አምስት ፡ የማርቆስ ፲፮ አሥራ አምስት ፡ የሉቃስ ፲፮ አሥራ አምስት ፡ ደምሩ ፮ ክብር ይሆናል በአራተኛው ዓመት በዘመነ ሉቃስ ስድስተኛዬቱ ጳጉሜን ትገኛለች ወገረ የ-ሐንስ መባላም እንዲህ ሁሉ በመገኘቷ ነው በዓላትና ዓውደ ዓመቶች ሁሉ በማቴዎስ ሰኞ የዋለ ፡ በማርቆስ ማክሰኞ ይውላል ቀጥሎም በሉቃስ ረቡዕ ይውላል ፡ በየ-ሐንስ ግን ሁልጊዜ በአራተኛው ዓመት ፮ ስድስተኛዬቱ ጳጉሜን ስለምትገኝ አንዱን ቀን ተራምዶ ዓርብ ይውላል ስለዚህ ወገረ የ-ሐንስ ተባለ ፮ ስድስተኛዬቱ ጳጉሜን በደረሰች ጊዜ የኢትዮጵያ ምዕመናን ብዙ ሁከትና የመለያየት ስሜት ስለሚፈጠርበት ምክንያቱን ተረድቶ ማሻሻል አለበት ይህች ቀን በተገኘችበት ዘመን ሌሎቹን በዓላት ወደፊት በማሳለፍ ስትገፋ በዓል ልደትን ወደ ኋላ ጎትታ በጳጂቀን እንዲውል

ታደርገዋልች ምክንያቱም የልደት መነሻ መጋቢት ጳጳስ
ቀን ስለ ሆነ በዘመን መለወጫ እንደሚጀመሩ ሌሎቹ
በዓላት ወደፊት ሊረመድ አይችልም ሰብዓውን በመጠ
በቅ ከድሚጥርስ በኋላ የተነሡትን የጀጫ ሊቃውንት አባ
ቶቻችን የጀጫ ሁለት መቶ ሰባ አምስት ቀን የሚረጸ
ምበት በአራተኛው ዘመን ማለት በዘመነ ዮሐንስ ታላ
ሣሥ ጳጳስ ቀን ነው ብለው በመወሰን ተስማምተውበት
በዓል ልደት ተብሎ ሲከበር እስከ ዘመናችን ድርሷል አሁ
ንም ይህ በቀጥታ ሁኔታ የተወሰነ ነገር የዛሬውም ሊቃ
ውንት በበለጠ አስበውበት ሊሻሻል የሚችል ነው ስንል
አላባችንን ዘግተን ወደሌላው እንቀጥላለን ።

፫ኛ ስለ ጥምቀት በዓል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ
ዓለም ከተረጠረ በጅሽህ ከጅጃጫ ዘመን በየርዳኖስ ባሕር
በእደ ዮሐንስ ተጠመቀ ይኸውም ወንጌላዊውን ለማወቅ
ጅሽህ ከጅጃጫ ዘመን ከፀት ይከፍለዋል ጅሽህ የጸጥታ
ጅሽህ የጸጥታ ደርሶ ፫ት ይቀራል ወንጌላዊው ለቃስ
መሆኑ በዚህ ይታወቃል ጥንተጥጉን ለማውጣት ቀኑን ለመ
ረዳት ከሽህ የጸጥታ ሽህ የጸጥታን ነሥቶ በጊ በጊት
ገደሮ ፫ ይቀራል፡ ፫ት የሉቃስ፡ ፫ የዮሐንስ፡ ፫ የማቴዎስ፡
፫ የማርቆስ፡ ፫ ይሆናል ፫ት የጳጳራዊ፡ ፫ት ተረራ ዘመን፡
፫ት ይሆናል ፫ት ጊት ፫ ይሆናል አሥራ አራቱ ፫ትን
በፀት ሰብዓ ገደሮ ፀ ይቀራል ፩ዱን አትቶ ፫ት ጥንት
ዮን ይሆናል መስከረም ዓርብ ይባላል የመስከረም ሳኒታ
ጥር ቅዳሜ ይባላል ቅዳሜ እስከ ቅዳሜ ፮ አሁድ ህ ሰኞ
፫ ማክሰኞ ፫ ቀን ይሆናል ከተወለደ በ፴ ዓመቱ ጥር

በ፫ ቀን ማክሰኞ ተጠመቀ ተጠምቆ ዕለቱን ገዳመ ቆሮ
ንቶስ ገባ ያሉ እንደሆነ ከጥር ፳ ከየካቲት ፳ ፡ ፵ ይሆናል
የካቲት ፳፩ ቀን ወጥቶ በ፳፫ ቀን በቃና ዘገለገለ ወኃውን
ወይን አድርጓል አድሮ ገባ ያሉ እንደሆነ ከጥር ፲፱ ስየ
ካቲት ፳፩ ፡ ፵ በየካቲት ፳፪ ቀን ወጥቶ በ፳፬ ቀን ቃና
ዘገለገለ ይሆናል ፡ ሊቃውንት ግን የቃና ዘገለገለ በዓል የወኃ
በዓል ከወኃ በዓል ይዋል ብለው ከጥምቀት ጋር ጥር ፫ ቀን
እንዲውል ወስነው አምጥተው ጨምረውታል ይህም በማሻ
ሻልተስማምተው ስለወሰኑት ተለውጦ እስከ ዛሬ ድረስ ይሠ
ራበታል ።

፬ኛ ስለ ደብረ ታቦር በዓል ጌታችን ኢየሱስ ክርስ
ቶስ ዓለም ከተረጠረ በጅሽህ ከጅጃጫ ዘመን በደብረ
ታቦር ብርሃነ መለኮቱን ገለጠ ይኸውም ወንጌላዊውን
ለማወቅ ከፀት ይከፍለዋል አንድ ሽህ የጸጥታ ፡ ሽህ የጸጥ
ታ ደርሶ ፩ ይቀራል ወንጌላዊው ማቴዎስ መሆኑ በዚህ
ይታወቃል ጥንተጥጉን ለማውጣት ቀኑን ለመረዳት ከሽህ
የጸጥታ ሽህ የጸጥታን ነሥቶ በጊ በጊት ሰብዓ ገደሮ
ፀ ይቀራል ፡ የማቴዎስ ፀ ፡ የማርቆስ ፀ የሉቃስ ፀ፡ የዮሐንስ
ፀ፡፫ ይሆናል ፡ የጳጳራዊ ፀት ፩ ተረራ ዘመን ፳፩ ይሆናል።

፭ኛ ስለ ሰብዓ ገደሮ ፯ ይቀራል ፩ዱን አትቶ ፯ት
ጥንተጥጉን ይሆናል መስከረም ሰኞ ይባላል የመስከረም
ሳኒታ ጥር ማክሰኞ ይባላል ጥር በባተበት ነሐሴ ማክሰኞ
ይባላል ማክሰኞ እስከ ማክሰኞ ፳ት ረቡዕ ህ ሐሙስ
፫ ዐርብ ፫ ቅዳሜ ፫ አሁድ ፫ ቀን ይሆናል በጅሺህ
ጅጃጫ ዘመን ነሐሴ ፫ ቀን ቀኑ አሁድ ጌታችን ኢየ
ሱስ ክርስቶስ በደብረ ታቦር ብርሃነ መለኮቱን ገለጠ ።

ጅኛ ስለ ስቅለት በዓል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዓለም በተፈጠረ በጅሽህ ጅጃጫዕ ዘመን ተሰቀለ ይኸውም ወን ጌላዊውን ለማወቅ ከፀት ይከፍለዋል ከጅሽህ ጅጃጫዕቱ ጅሺህ ጅጃጫዕቱን ነሥቶ ሽህ ሮጃጥሮ ሽህ ሮጃጥሮ ደርሶ ፀት ይቀራል ወንጌላዊው ማርቆስ መሆኑ በዚህ ይታወቃል ጥንተጥንትን ለማውጣት ቀኑን ለመረዳት ከሽህ ሮጃጥሮ ሮቱ ሽህ ሮጃጥሮን ነሥቶ በጁት በጁት ሰብኤ ገድፎ ፀት ይቀራል ፡ ፀት የማርቆስ ፡ ፀ የሉቃስ ፡ ፀ የሐንስ ፡ ፀ ማቴዎስ ፡ ፲፮ ይሆናል ፡ የጳጉሜን ፀት ፀ ፡ ተረፈ ዘመን ፮ ፡ ፲፮ትና ፮ት ጽፎ ይሆናል ፲፬ቱን በፀት ሰብኤ ገድፎ ፳ ይቀራል ፩ዱን አትቶ ፯ ጥንተጥንት ይሆናል ፡ መስከረም ማስሰኛ ይብታል የመስከረም ሳኒታ ጥር ረቡዕ ይብታል የክብርት ዓርብ ይብታል መጋቢት አሁድ ይብታል አሁድ አስከ አሁድ ፳ አሁድ አስከ አሁድ ፲፮ አሁድ አስከ አሁድ ጽፎ አሁድ አስከ አሁድ ጽፎ አሁድና ቅዳሜን ቢቀንሱ ዓርብ ጽፎ ቀን ይሆናል ዓለም በተፈጠረ በጅሽህ ጅጃጫዕ ዘመን መጋቢት ጽፎ ዓርብ ቀን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተሰቀለ በዚህ ቀን ሞተ ተቀበረ በጅኛውም ቀን ማለት መጋቢት ጽፎ ቀን በዕለተ አሁድ በአምላክነቱ ኃይል ተነሣ ዋናው በዓለ ትንሣኤ የሚውልበት ቀን መጋቢት ጽፎ ቀን መሆኑን በሁሉም ዘንድ የታወቀ ነው ነገር ግን ሊቃውንት በመስማማት አሻሽለው መሠረቱን ለቆ አስከ ሚያዝያ ፱ ቀን እየወጣ አስከ መጋቢት ጽፎ ቀን እየወረደ በ፱፮ ውስጥ በመዘዋወር በዓለ ትንሣኤ እንዲከበር

የተደረገው የሕዝቡን ሁኔታ በማየት ከአሁድ እንዳይወጣ ብለው ሊቃውንቱ ያሻሻሉት ነው ስለዚህ ማሻሻል የተለመደ ሕግ ነውና ማንኛውም ነገር በጊዜው ሁኔታ እየታየ ሊሻሻል ይችላል ።

ጅኛ ዓለም ከተፈጠረ እስከ ትሱብአት የነበረውን ዘመን በዓቢይ ቀመር ፡ በማዕከላዊ ቀመር ፡ በንኡስ ቀመር ቢቁጥሩ ፲ ዓቢይ ቀመር ፀ ማዕከላዊ ቀመር ፡ ፩ ንኡስ ቀመር ሁኖ ፱ ዓመት ይተርፋል ፡ ይኸውም ተረፈ ዘመን ወይም ተረፈ ቀመር ይባላል ።

በንኡስ ቀመር ብቻ ቢቁጥሩ ፪፻፹፱ ንኡስ ቀመር ሆኖ ፱ ይተርፋል ፡ በማዕከላዊ ቀመር ብቻ ቢቁጥሩ ፸፪ ማዕከላዊ ቀመር ፡ ፩ ንኡስ ቀመር ሁኖ ፱ ዓመት ይተርፋል ፡ ፩ደ አክትት ለዘመን እንዳለ ፡ ፩ዱን በያትቱ ፳ ይተርፋል ይኸውም ተረፈ ቀመር ይባላል ፡ መጥቅፅ ለማግኘት ከ፳ቱ ፲፱ ፡ ፲፱ በኃው የ፻፸ ይሆናል ። የ፻፱ውን በ፱ በ፱ ሰብኤ ገድፎ ፀ ይተርፋል መጥቅፅ ማለት ይህ ነው ። አበቅቱውን ለማግኘት ከ፳ቱ ፲፩ ፲፩ በኃው ፹፰ ይሆናል ። ፷ውን ገድፎ ፳፰ ይተርፋል ዓበቅቱ ማለት ይህ ነው ። እስከዚህ ያለው ሁሉ የማይለወጥ ጸንቶ የሚኖር አቁጣጠር ነው ።

ጅኛ ስለ ፲፬፻፶፮ ዓ ም በዓላትና አጽዋማት ። ዓለም ከተፈጠረ እስከ ዛሬ ድረስ ጅሺህ ፱፻፶፮ ዘመን ሁኗል ስለዚህ ጅሺህ ከ፱፻፶፮ ዘመን በዓቢይ ቀመር በማዕከላዊ ቀመር በንኡስ ቀመር ቢቁጥሩ ፡ ፩ኛ በዓቢይ ቀመር ብቻ ቢቁጥሩ ፲፬ ዓቢይ ቀመር ሆኖ ፳ ዓመት ይተርፋል ።

ይኛ በማዕከላዊ ቀመር ብቻ ቢቁጥሩ ፲፰ ማዕከላዊ ቀመር ሆኖ ፰ ዓመት ይተርፋል ።

ይኛ በንኡስ ቀመር ብቻ ቢቀምሩ የ፲፱፻፹፫ ንኡስ ቀመር ሆኖ ፰ ዓመት ይተርፋል ።

ይኸውም ተረፈ ዘመን ይበላል ። ከ፰ቱ ልዩን አትቶ ገን ይተርፋል አሐደ አእተት ለዘመን እንዳለ መቀጠራችን ስለተጀመረ ማተታችን ስላልተፈጸመ ነው ። የ፲፱፻፶፮ ዓ.ም. አበቅቴ ለማግኘት ከ፲ቱ ተረፈ ዘመን ፲፬ ፲፩ ደ በኋላ ጭን ይሆናል ። ጅውን በ፪ ህዳር ፲፯ አበቅቴ ይሆናል የዘንድሮ አበቅቴ ይህ ነው ። መጥቀስ ለማግኘት ከ፲ቱ ፲፱፣ ፲፱ በኋላ ፳፻፴፫ ይሆናል ፳፻ ጅውን በ፴ በ፴ ገድሮ ፲፫ መጥቀስ ይሆናል የዘንድሮ መጥቀስ ይህ ነው ። ፲፯ አበቅቴ ፲፫ መጥቀስ ህ ይሆናል ። አበቅቴ ቢበዛ መጥቀስ ቢያንስ መጥቀስ ቢበዛ አበቅቴ ቢያንስ ከ፴ አይወጣም ከ፴ አይወርድም ዘወትር ህ ነው ።

መስከረም ሐሙስ ይብታል ጥቅምት ቅዳሜ ይብታል ቅዳሜ እስከ ቅዳሜ ፰ ቅዳሜ እስከ ቅዳሜ ፲፮ ደ ቢቀንሱ ሐሙስ ፲፫ ይሆናል በዓለ መጥቀስ ጥቅምት ፲፫ ቀን ሐሙስ ይውላል የሐሙስ ተውሳክ ፫ ፲፫ና ፫ ፲፮ ይሆናል ነንዌ የካቲት ፲፮ ቀን ይውላል ዓቢይ ጸም የካቲት ህ ቀን ይውላል ደብረ ዘይት መጋቢት ፳፯ ቀን ይውላል ሆጣዕና ሚያዝያ ፲፰ ቀን ይውላል ። ስቅለት ሚያዝያ ፳፫ ቀን ይውላል ። ትንግኤ ሚያዝያ ፳፭ ቀን ይውላል ረክበ ክህናት ግንቦት ፲፱ ቀን ይውላል ። ዕርገት ሰኔ ፬ ቀን ይውላል ጸራቅሊጦስ ሰኔ ፲፬ ቀን ይውላል ።

ጸመ ሐዋርያት ሰኔ ፲፭ ቀን ጸመ ደግነት ሰኔ ፲፯ ቀን ይውላል ። የ፲፱፻፶፮ ዓ.ም. ውሳኔ ይኸ ነው ።

ቅዱስ ድሜጥሮስ የአገማኝነትና የአጽዋማት ቍጥር በ፪፻፲፫ ዓ.ም. ጽፎታል ማለት ከዕርገት በኋላ በ፳፻፹ ዓመት ነው ።

ጥያቄ ይህ ዓለም የተፈጠረበት ቀን ምን ይበላል ? መልስ እሁድ ፡

ጥያቄ በምን ወር በስንት ቀን እንደሆነ ወንጌላዊውም ማን እንደሆነ አስረዳኝ ?

መልስ ወሩ መጋቢት ቀን ጳጳስ ቀን ነው ወ ማቴዎስ ነው ። ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሰማዩ ሰማያት ወርዶ በከርመ ማርያም ያደረበትን ዘመን አስረዳኝ ።

መልስ አጅ ሸህ ጅፂ ዘመን ሲፈጸም ነው ። ጥያቄ ወሩንና ቀኑን ለይተህ አስረዳኝ ?

መልስ መጋቢት ጳጳስ ቀን እሁድ ነው ። ጥያቄ ወንጌላዊውን ማን ነበር ?

መልስ ወንጌላዊ የሐንስ ነው ። ጥያቄ ሲወነስማ ወንጌላውያን መቸ ነበሩ መቸስ ታወቁ ?

መልስ መኖርስ አልነበሩም መታወቅም አልታወቁም ነገር ግን ለቅዱስ ድሜጥሮስ የአገማኝነት ቍጥር በመንፈስ ቅዱስ ተገልጸለት ዓለም ከተፈጠረበት ጀምሮ ለ፳ቱ ወንጌላውያን ቢያከናወኑ ክፍለ የሐንስ ሆኖ ተገኝተዋል ስለ ዚህ ወንጌላዊው የሐንስ ነው እንላለን ።

ጥያቄ በዚህ ዘመን የ፩ዱ ወንጌላዊ ክፍል ምን ያህል ነበር አስረዳኝ ?

መልስ የአንዱ ወንጌላዊ ክፍል ወይም ድርሻ አንድ ሺህ ፫፻፸፮ ዓመት ነው ፤

ጥያቄ ወንጌላዊው የሐንስ መሆኑ በምን ይታወቃል? መልስ ክፍለ ዘመኑ ላይቱ ወንጌላውያን ልክ ተስ ተካክሎ ሲደርሳቸው የሐንስ ነው ፩ ሲተርፍ ማቴዎስ ፪ ማርቆስ ፫ ሉቃስ ነው ፤

ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስንት ቀን በከርሠ ማርያም ኖረ?

መልስ በከርሠ ማርያም የኖረው ፪፻፸፮ ቀን ወይም ፱ ወር ካፎ ቀን ነው ፤

ጥያቄ ዓለም ከተፈጠረ በስንት ዘመን ተወለደ? መልስ በ፭ ሺህ ፮፻፩ (ዓ. ም. ነው) ዘመን ነው ፤ ጥያቄ ወንጌላዊውና ወሩ እንዲሁም ቀኑን አስረዳኝ? መልስ ወንጌላዊው ማቴዎስ ወሩ ታኅሣሥ ቀኑ ፳፱ ቀን ማክሰኞ ነው ፤

ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በስንት ዓመት ተጠመቀ?

መልስ በ፭ ሺህ ፮፻፱ ዓ. ም. ነው የተጠመቀ ፤ ጥያቄ ወንጌላዊውና ወሩ እንዲሁም ቀኑን አስረዳኝ? መልስ ወንጌላዊው ሉቃስ ወሩ ጥር ቀኑ ፲፩ ማክሰኞ ነው ፤

ጥያቄ ፡ ከተወለደ በስንት ዓመቱ ተጠመቀ? መልስ ከተወለደ በ፱ ዓመቱ ነው የተጠመቀው ፤ ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተጠምቆ የት ሄደ ምንስ ሠራ?

መልስ ተጠምቆ ገዳመ ቆሮንቶስ ገባ ። በዚያም ህግ ቀን ህይወት ጸመ ፤

ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መዋዕለ ጸሎትን ህግ ቀን ፈጽሞ የት ሄደ? ከሄደበት አገርስ ምን ሥራ ሠራ?

መልስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መዋዕለ ጸሎትን ፈጽሞ ወደ ገሊላ ሄደ በአምላክነቱ ወኃውን ወደ ወይን ለወጠ ፤

ጥያቄ ወኃውን ወይን ያደረገበት ወርና ቀን አስረ ዳኝ?

መልስ ወኃውን ወይን ያደረገበት የካቲት ፳፫ ቀን ማክሰኞ ነው ፤ ወይም ብለው የካቲት ፳፱ ቀን ነው የሚሉ አሉ ፤

ጥያቄ የቃና ዘገሊላ በዓል የካቲት ፳፫ ቀን ሲሆን በዓሉ የማይከበርበትን ምክንያት አስረዳኝ?

መልስ የኋላ ሊቃውንት አሻሽለው የወኃ በዓል ክወኃ በዓል ይሁን ብለው ጥር ፲፪ ቀን ከጥምቀት ጋር ተያ ይዞ እንዲውል ስላዘዙ ነው ፤

ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዓለም ከተፈጠረ በስንት ዘመን ነው በደብረ ታቦር ብርሃን መለኮቱን የገለጸ?

መልስ ብርሃን መለኮቱን የገለጸበት ዘመን በ፭ ሺህ ፳፫ ዘመን ነው ፤

ጥያቄ ወንጌላዊውና ወሩ እንዲሁም ቀኑን አስ ረዳኝ?

መልስ ወንጌላዊው ማቴዎስ ቀኑ ነሐሴ ፲፫ ቀን እሁድ ነው ፤

ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዓለም ከተፈጠረ በስንት ዘመን ተሰቀለ ? በስንት ቀንስ ሙቶ ተነሣ ?

መልስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በ፩ሺ፮፻፴፱ ዘመን ተሰቀለ ሞተ። በሦስተኛው ቀንም ሙቶ ተነሣ።

ጥያቄ ወንጌላዊውንና ወሩን እንዲሁ ምቀኑን አስረዳኝ? መልስ ወንጌላዊው ማርቆስ ወሩ መጋቢት ቀኑ ዐርብ ነው። ሦስተኛውም ቀን ሙቶ የተነሣበት አሁኑ ነው።

ጥያቄ የተሰቀለበትና የተነሣበትን ቀን መጋቢት ፳፯ኛ ፳፱ ቀን ከሆነ በዚሁ በተሰቀለበት በዓለ ስቅለት በተነሣ በት በዓለ ትንሣኤ የማይከበርበትን ምክንያት አስረዳኝ ?

መልስ የኋላ ሊቃውንት ስቅለት ከዓርብ ትንሣኤ ከአሁኑ እንዳይወጣ በማሰብ አሻሽለው በመስማማት ስለ ወሰኑ ነው።

ጥያቄ ዓለም ከተፈጠረ እስከ ትሱብአት የነበረውን ዘመን በዓቢይ ቀመር በማዕከላዊ ቀመር በንኡስ ቀመር ቢቁጥሩ ስንት ይሆናል ? ትርፉስ ምን ያህል ነው ።

መልስ አሥር ዓቢይ ቀመር ሁለት ማዕከላዊ ቀመር አንድ ንኡስ ቀመር ሆኖ ፱ ዓመት ይተርፋል ።

ጥያቄ ከዓቢይ ቀመር ከማዕከላዊ ቀመር ከንዑስ ቀመር የተረፈውን ፱ ዓመት ምን ይባላል ?

መልስ ተረፈ ዘመን ወይም ተረፈ ቀመር ይባላል ።

ጥያቄ በማዕከላዊ ቀመር ብቻ ቢቁጠር ስንት ማዕከላዊ ቀመር ይሆናል ስንትስ ይተርፋል ?

መልስ ፸፪ ማዕከላዊ ቀመር ሆኖ አንድ ንኡስ ቀመርና ፱ ዓመት ይተርፋል ።

ጥያቄ በንኡስ ቀመር ብቻ ቢቁጠር ስንት ንኡስ ቀመር ይሆናል ስንትስ ይተርፋል ?

መልስ ፸፻፹፱ ንኡስ ቀመር ሆኖ ፱ ዓመት ብቻ ይተርፋል ።

ጥያቄ ከንኡስ ቀመር የተረፈውን ፱ ዓመት ለምን ይጠቅማል ?

መልስ ፩ዱን አትቶ ፷ቱን መጥቀሶና ዓበቅቱን ያስ ገኛል ።

ጥያቄ አንዱን ታትቶ ፷ቱን እንዲቁጠር የተደረገ በት ምክንያት ምንድር ነው አስረዳኝ ?

መልስ የመጀመሪያው ዓመት ስለተጀመረ ተቁጠረ ስላልተፈጸመ ታተተ ምክንያቱ ይህ ነው ።

ጥያቄ መጥቀሶና ዓበቅቱ ለማግኘት ከ፷ቱ ተረፈ ዘመን ስንት ስንት ቢኑ ይገኛል ?

መልስ መጥቀሶ ለማግኘት ፲፱ ፲፱ ቢኑ ። ዓበቅቱ ለማግኘት ፲፩ ፲፩ ቢኑ ይገኛል ።

ጥያቄ መጥቀሶ ለማግኘት ፷ ጊዜ ፲፱ አንዲሁም ፷ ጊዜ ፲፩ ስንት ነው ?

መልስ ፲፱ ፲፱ን ፩፻፶፪ ፲፩ ፲፩ዱ ፹፯ ይሆናል ።

ጥያቄ ከ፩፻፶፪ ከ፹፯ቱ መጥቀሶና ዓበቅቱ አውጥ ተህ አስረዳኝ ?

መልስ ከ፩፻፶፪ ፩፻፶፬ን በ፴ በ፴ ቢገድፉ ፪ ይተርፋል ። መጥቀሶ ማለት ከ፴ው የተረፈ ፪ቱ ነው ። እንደዚሁም ከ፹፯ቱ ፷ውን በ፴ በ፴ ቢገድፉ ፳፰ ይተርፋል ።

ዓበቅቱ ማለት ከ፴ው የተረፈ ፳፰ ነው ።

ጥያቄ ዓለም ከተፈጠረ እስከ ዛሬ ድረስ ማለት እስከ ፲፱፻፶፯ ዓ. ም. ስንት ዘመን ነው አስረዳኝ ?

መልስ ፯ሺህ፻፶፯ ዘመን ነው ።

ጥያቄ ይህንኑ በዓቢይ ቀመር በማዕከላዊ ቀመል በንኡስ ቀመር መድብህ ስንት ስንት እንደሆነ ለይተህ አስረዳኝ ?

መልስ ፩ኛ ፯ሺህ ከ፵፻፶፯ ዘመን በዓቢይ ቀመር ብቻ ቢቁጥሩ ፲፬ ዓቢይ ቀመር ሆኖ ፰ ዓመት ይተርፋል ፤ ፪ኛ በማዕከላዊ ቀመር ብቻ ቢቁጥሩ ፺፰ ማዕከላዊ ቀመር ሆኖ ፰ ዓመት ይተርፋል ። ፫ኛ በንኡስ ቀመር ብቻ ቢቁጥሩ ፫፻፺፪ ንኡስ ቀመር ሆኖ ፰ ዓመት ይተርፋል ። ዝርዝሩ ይህ ነው ።

ጥያቄ በየአንድ አንዱ ለ፩ የሚደርሰውን ድርሻ ለይተህ አስረዳኝ ?

መልስ ዓቢይ ቀመር ለ፩ዱ የሚደርሰው ፭፻፴፪ ዓመት ነው ። ማዕከላዊ ቀመር ለ፩ዱ የሚደርሰው ፸፯ ዓመት ነው ፤ ንኡስ ቀመር ለ፩ዱ የሚደርሰው ፲፱ ዓመት ነው ።

ጥያቄ የዘንድሮ ማለት የ፲፱፻፶፯ ዓ ም ዓበቅቲና መጥቅፅ አውጥተህ ስጠኝ ወይም አስረዳኝ ።

መልስ ዓበቅቲውን ለማግኘት ከ፰ቱ ተረፈ ዘመን ፩ዱን ቢያትቱ ፯ት ይተርፋል ከ፯ቱ ፲፩ ፲፩ድ ቢነሡ ፸፯ት ይሆናል ፰ን በ፴ በ፴ ቢገድፉ ፲፯ት ይቀራል የ፶፯ ዓ ም አበቅቲ ህይ ነው ፤ መጥቅፁን ለማግኘት ከ፯ቱ ፲፱፣ ፲፱ ቢነሡ ፩፻፴፫ ይሆናል ፩፻፳

ውን በ፴ በ፴ ቢገድፉ ፲፫ት ይቀራል የዘንድሮ መጥቅፅ ይህ ነው ፤

ጥያቄ መጥቅፅ መሠረት ሆኖ ሲቆጠር ምንና ምን ያስገኛል ከምንስ ተጨምሮ ይቆጠራል አስረዳኝ ?

መልስ መጥቅፅ የዋለበትን ቀን ተውሳክ ዕለት ይዞ ነጭን ብቻ በዚህ ሲያስገኝ በዓላትንና አጽዋማትን በየአንድ አንዱ ተውሳኩን እያስጨመረ የሚውልበትን ቀን ዓመት እስከ ዓመት ያለውን ሁሉ ለይቶ ያስገኛል ።

ጥያቄ ዓበቅቲ መሠረት ሆኖ ሲቆጠር ምን ያስገኛል ? ከምንስ ተጨምሮ ይቆጠራል ፤

መልስ ዓበቅቲ ከሠርቀ መዓልትና ከሠርቀ ሌሊት ማለት ከመዓልትና ከሌሊት እየተቆጠረ በዕለቱ ያደረገውን ሌሊት ያስረዳናል ፤ መልሱ መልካም ነው ።

በጥያቄው መሠረት መልሱን አጠናቅቆ እንዲያውቅ መምህር በተባለው ላይ እየጨመረ የበለጠውን ሁኔታ ቢያስረዳ አይከለክልም ፤ አንደኛው መጽሐፍ አበቃ ።

ተፈጸመ ።

ሁለተኛው መጽሐፍ ይቀጥላል ።

አስጀምሮ ላስፈጸመን አምላክ ክብር ምስጋና ይግባው ፤ ተከታዩንም ፈጽመን ወንድሞቻችን ሲጠቀሙ በት ለማየት ያብቃን አሜን ።

፩ኛ የደ.ር ሠ.ልጣንና ጎልጎታ የኢትዮጵያ ገዳም አስረጃ
በአዳዲስ አበባ በ፲፱፻፶፯ ዓ. ም.

፪ኛ ርትዕት ይእቲ ሃይማኖቶሙ ለቀዳሳን አበዊን
በ፲፱፻፶፪ ዓ. ም.

፫ኛ ስለደ.ር ሠ.ልጣን የኢትዮጵያ ርስትነት
በ፲፱፻፶፫ ዓ. ም.

